

Рафаэль Баҗатайыскай

(Ермолаев Рафаэль Дмитриевич)

(1931-2016)

«Баџатаайыскай – саха Крылова»

Николай Габышев

Рафаэль Баџатаайыскай (Ермолаев Рафаэль Дмитриевич)-

Мэнэ Хангалас улууһуттан маннайгы уонна соҕотох саха народнай суруйааччыта 1931 с. ыам ыйын 1 күнүгэр Моорук нэһилиэгэр төрөөбүтэ. Дьокуускайдааҕы тыа хаһаайыстыбатын техникумун, Саха Государственной Университетын, Москватааҕы үрдүкү партийнай оскуоланы бүтэрбитэ. Саха сиринээҕи кинигэ издательствотыгар редакторынан, 1987 с. "Чуораанчык" сурунаал кылаабынай редакторынан үлэлээбитэ.

Айымньылары 1951 сылтан бэчээттэнэр. Сатирик-поэт быһыытынан киэнник биллибитэ.

Рафаэль Баџатаайыскай норуот таптаан ыллыыр ырыаларын тылын суруйбут лирическэй, гражданскай поэт быһыытынан эмиэ биллэр.

Баџатаайыскайга 2001с. СӨ народнай поэтын үрдүк аата инэриллибитэ, П.А. Ойуунускай аатынан Государственной бириэмийэ лауреата буолбута. 1962 с. ССРС, 1991 с. СӨ Суруйааччыларын сойууһун чилиэнэ.

Кинигэлэрэ

«КОЛОКОЛЬЧИК» - №4 - 2017

Грамотей

Грамматеев Грамотей
Жить не может без затей.
Он царапает и режет
Всё покрашенное свежее.

Грамматеев всем знаком
Славы жаждою влеком.
Всё, что можно изувечил,
Но себя увековечил.

На берёзе, на столе,
В туалете, на стекле
Пишет, тужится, потеет:
«Был здесь Вася Грамматеев».

Режет накрепко, навек –
(Он – великий человек!)
Одноклассники смеются:
«Так в веках не остаются!»

«КОЛОКОЛЬЧИК» - №4 - 2017

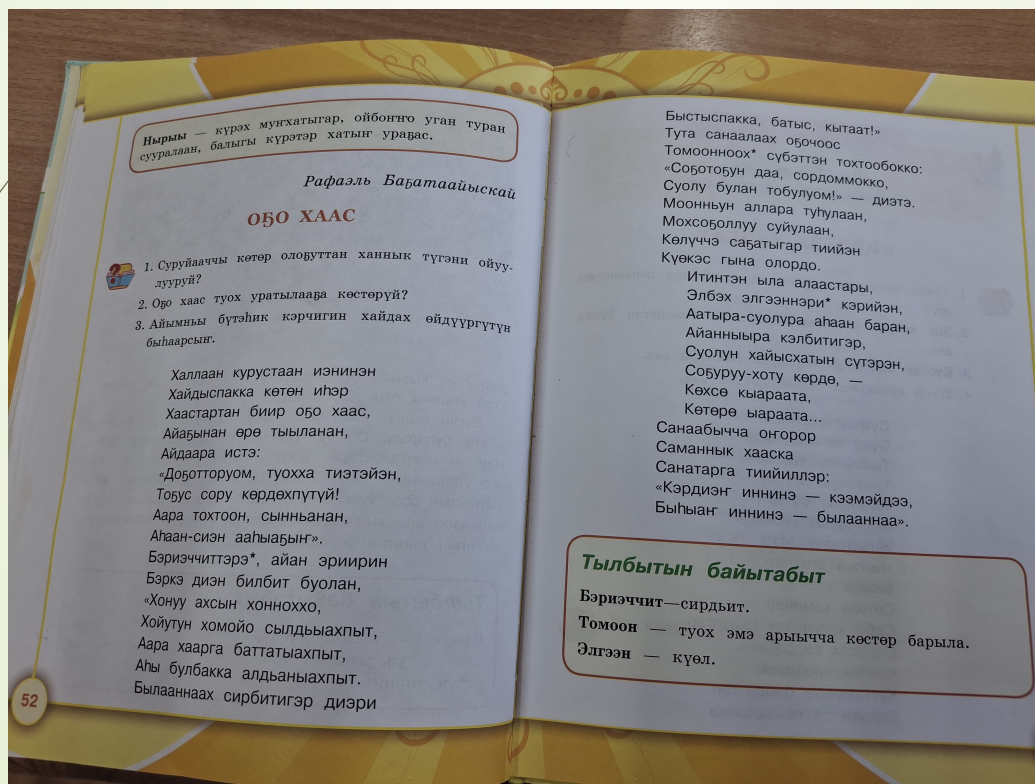
Драчун

У долговязого нашего братца
Всегда есть охота с ребятами драться.
Ему девять лет, он с законом знаком.
Но братец считает закон – кулаком.

Поди-ка, поспорь с ним, он выкатит грудь,
Сожмёт кулачищи перед тем, как шагнуть.
Надуется, выпятит губы и зло
Себя подзудит, чтоб в драке везло.

С законом наш братец отлично знаком –
«Законно» решает вопрос кулаком.
Когда в голове беспроцветная тьма,
Есть сила и видно ... не надо ума.

«Литература аабыта» 3 кылаас

Толкуйдаа. Тобул

Эдэртэн эйэтин,
кырдьбагастан сүбэтин ыл.

ЭЬЭЛЭЭХ КУОБАХ

1. Үгэни искэ аадан баран, туюх тунунан кэпсэнэрин эт.
2. Эһэ хайдах салайавчы эбитий? Тиокистэн булан аах.
3. Куобах майгытын көрдөрөр тыллари аах.
4. Үгэни оруолунан хоһоонноохтук аах.

Сүүрэр атахтаах
Сүдү баһылыгынан
Тыытылба тынгырах —
Тыатаабы обургу
Талыллан бүтээт,
Ыркыйдаах куобабы
Ынгыртаран эттэ:
«Быһый атахтаах,
Быыра куобах,
Сотору кэминэн
Собо кэчилээх кэлэргэр
Сорудах бизэрэбин».
Куобах эрэйдээх,
Куттамыта бэрдиттэн
Сатаан да сангарбакка

Салбаласты турда:
«Күндү көстүүлээбиз,
Кө-кө-көрдөрүбүн көңүллээ.
Хатырыктаах иннэ диян
Хара далайга
Харбыалаһан киирдэхпинэ,
Ууга түһэммин,
Уһуктубат уһун уубун
Утуйдабым ол дии.
Онон, тойоһуом,
Улахан сорудаххын
Уу кыылларыгар
Соруйарын буоллар
Суолталаах буолуо этэ».
Бардам баһылык
Барытын сангарпакка,
Бардыгынаан барда:
«Уурбут уураахпын
Уларытыам кэриэтин,
Уокка түһөм,
Ууга тимириэм!
Бөрүкүтэ суох төбөн
Бүтүн эрдэбинэ,
Тугу соруйбулпун
Толоро тарт!» — диэтэ.

Үгэ сүрүн санаата тугуй? Ол тунунан суруй.

Айымньылара:

- ▶ □ Тигээйи уята: Үгэ-хоһоон. — Дь.: Кинигэ кыһата, 1996 . — Якутскай: Бичик, 1996. — 216 с.
- ▶ □ Бйдана түүн: Поэма. — Дь.: Кинигэ кыһата, 1991. — 95 с.
- ▶ □ Тэргэн аартык: Хоһооннор. — Дь.: Кинигэ кыһата, 1989. — 125 с.
- ▶ □ Быһый тыал: Хоһооннор. — Дь.: Кинигэ кыһата, 1986. — 80 с.
- ▶ □ Мөһүүрэлээх бөтүүктэр: Сэһэн. — Дь.: Кинигэ кыһата, 1985. — 214 с.
- ▶ □ Сыралбан: Үгэ-хоһоон. — Дь.: Кинигэ кыһата, 1983. — 45 с.
- ▶ □ Дьону кытта дьоллоохпун: Хоһооннор, поэмалар. — Дь.: Кинигэ кыһата, 1981. — 239 с.
- ▶ □ 1000 бытархайтан: Үгэ-хоһоон. — Дь.: Кинигэ кыһата, 1980. — 95 с.
- ▶ □ Бэйэн сулускун булуон: Роман. — Дь.: Кинигэ кыһата, 1974. — 296 с.
- ▶ □ Сай өртото: Хоһооннор, поэмалар. — Дь.: Кинигэ кыһата, 1972. — 112 с.
- ▶ □ Мүччү-хаччы мүлүкүчүүстэр: Хоһооннор. — Дь.: Кинигэ кыһата, 1969. — 44 с.
- ▶ □ Үс мундук: Хоһооннор уонна поэма. — Дь.: Кинигэ кыһата, 1967. — 128 с.
- ▶ □ Уолаттар уонна кийииттэр: Хоһооннор. — Дь.: Кинигэ кыһата, 1964. — 216 с.
- ▶ □ Мэнигийээн мэтириэттэр: Хоһооннор. — Дь.: Кинигэ кыһата, 1961. — 48 с.
- ▶ □ Күн уоттаах Корея: Хоһооннор. — Дь.: Кинигэ кыһата, 1959. — 36 с.
- ▶ □ Сөрүүн сүүрэн: Хоһооннор. — Дь.: Кинигэ кыһата, 1959. — 82 с.
- ▶ □ Кытыан кымньыы: (Угэлэр, сатирической уонна лирической хоһооннор). — Дь.: Кинигэ кыһата, 1957. — 68 с.
- ▶ □ Сүгүрүйүү: Поэмалар. — Дь., 2001.
- ▶ □ Алгыс курдук саныбын: Ыстатыйалар, ахтыылар. — Дь., 2003.
- ▶ □ Белье снегири: Стихи и поэма / Авториз пер. С. Кузнецовой. — М.: Сов. писатель, 1982. — 80 с.
- ▶ □ Певучий ручей: Стихи / Пер. Б. Романова, В. Макушевича. — М.: Современник, 1988. — 78 с.

Болџомтоџут иһин
махтал!